

րատի. նուրբ վրիպակներ կան, որոնք կը զգացուին՝ մատնանշուելէ աւելի, և զորս ինքը բանաստեղծը կամ զրազէտը պիտի փութայ սրբագրելու: — Այս բոլորը կատարուած է հիմայ «Դոր Տաղեր»ու մէջ:

Իբր ամբողջական և ուղղակի ապացոյց մ'ըսածներու, պիտի ըրբերն զարձեալ «Դոր Տաղեր»ը, դնելով հոս առաջին հանդիպած ոտանաւորը: Այս. վասն զի շատ կը վստահացնէ այս անգամ պ. Մեծարենց: «Իրիկնային» — այս էր բախտին ցուցածը. ու կան դեռ Այգային, Իրիկոնը, Իրիկոնաս իղձ, եւն:

Հորիզոնէն վար՝ քայքայուած ու ցրուուն՝
ոսկինարդէս շատայլ փունջ մը կ'իյնայ՝
իրենց մօրկան կաթին կանչող ուշերուն
ժեռուտ ճամբէն գիւղակ դարձող հօտին վրայ:
Բաժնուցան իրարմէ արփ ու մըշակ,
լո՛ւտ՝ ձեռքերէն ճակտին զըրած մէկմէկու.
ու՛ թիկնադարձ՝ արեւն ալ տուն կը դառնայ
լեռներէն վեր՝ ինչպէս մըշակն իջաւ գիւղ.
ստանց գոլին գոյգ մ' հոգածու ձեռքերու,
բացա՛վայրին մէջ կը մընան հասկ ու շիւղ,
գիւղերին հետ անգամ մըն ալ միամիտակ...
Սարերուն վրայ կանաչ լոյս մը կը ցաթի,
աղբիւրներուն կ'իւլէ իրմբերդն արծաթի...:

Իրիկունան զովութիւն... Ո՛հ այն ժամերը, երբ ստուերը կը ծածկէ օրուան կիսկատար թողածները. հոս երկու խորձ հասկեր՝ զոր հնձողը թողուց գնաց, հոն՝ հողի մէջ խրած գութանը, որ վաղը պիտի շարունակէ նորէն աղօսել... Համատարած լըում, ուր ամէն ինչ պիտի ապրի

գիւղերն հետ անգամ մըն ալ միամիտակ...

Պատկերին թարմութիւնն ու հովուութիւնը զգացած է բանաստեղծը՝ գրելէն շատ առաջ, գրելու ժամուն ալ. որովհետեւ՝ անոր ընթերցումէն յետոյ՝ մեզ ալ անկէ բաժին մը կ'իյնայ: Որպէս զի վաշիլութենէն բան մը պակաս չմնայ՝ պ. Մեծարենց ընտրած է գիւղի իրիկունը...

Ու դեռ կրնայի բերել օրինակներ, եթէ որոշ ըմբռնած չըլլայի որ անոնք բոլորն ալ նոյն բանը պիտի հաստատէին. անոնց մէջ յետսկոչում մը չկայ. ամէն էջի մէջ՝ նոյն բանաստեղծն է, որ կ'երգէ, կամ կը շտապի յայտնելու՝ ինչ որ քչիկ

մ'անգամ ազդած է սրտին. — ըլլայ կոհակ մը՝ որ ափին դէմ կը փշրուի, հով մը՝ որ «պատուհանը մատնահարած» կը փախչի, և ինքը ետեւէն կը վազէ բռնելու համար, ըլլայ վերջապէս երազի «վայրկեան»ը՝ երբ գիրք մ'իջր թուլցած ձեռքէն «կ'իյնայ վար»։ Դորը չկայ շարժում մը, փոփոխում մը՝ ունկնջ նա չզգայ: Զգալ, արդէն վսեմ է. վասն զի, կ'ըսէ Լա Պոիւէր, «մեծ մտածութիւնը սրտէն կու գան»:

Իսկ հիմայ, որ կը խորհիմ թրքահայ բանաստեղծին քանի մը թերութիւններն եւս մատնանիշ ընելու հոս, — վասն զի «անթիւր գեղեցիկութիւնը զտուած ջուր մըն է որ համ չունի» (Winckelmann), — ակամայ՝ միտքս նորէն այդ աղու «Տաղեր»ուն մէջ կը յածի, ու ես բռնի՝ նորէն կը բանամ հատորը:

Հ. Ղ. ԲԱԿԿԱՆ

ՏԱՆԱԲԱՐՈՒՄ

Տօ՛մ է, Պայծա՛ւ լուսաւորած
Տամարը Աստուծոյ՝ կրակնիրով յեղո՛ւմ.
Սեղանի առջի զգեստաւորած
Հովիւը կամզմած՝ խաչը ծնելիմ:

Ներդաշնակ երգը սեղանին թափում,
Դամացուկ տարածուած մուկը խումկի
Եւ աղթքնիրը մարդկանց թռչում
Դէպի սեղանը Աստուծոյ ամիմագործ...

Դ՛նչպէս բերկրալի՛ է այստեղ, Ո՛չ արմուկ,
Ո՛չ անհամզատութիւն, ո՛չ հոգսեր...
Նղրայր, թո՛ղ աշխարհային քո մտածմունք,
Ե՛կ, դո՛ւ՛ էլ աղթթի՛ր:

Այստեղ կը լոնծ բլո՛ր կասկածներդ,
Այստեղ սքըստ'նց կը համզատամաս,
Ամիմալաւ վայրկեամսնիրը կեանքիդ
Մի՛այն այստեղ կ'ամցկացնես:

Ուսու. Թարգմ. Աստուածատուր
ԲԵԿ-ՅՈՎ. ՍԵԳԵԱՆ

5 յուն. 1908 թ., Կարս:

